

ลอง ทาน หู และรถยนต์แสนแพง

**วารกรณ์
สามโกเศศ**

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

varakorn@dpu.ac.th

คนที่ปั่นวารถยนต์ในบ้านเราราคาแสนแพง ถ้าหากเห็นราคารถยนต์ในพม่าแล้วก็จะเลิกปั่นทันทีอย่างไรก็ดี การที่รถยนต์พม่ามีราคาสูงมีผลกระทบต่อคนไทยเหมือนกับท่าที่ของอาเซียนที่มีต่อรัฐบาลพม่ากำลังมีผลกระทบเช่นเดียวกันอยู่ในขณะนี้

กรุงย่างกุ้งมีประชาชนประมาณ 5 ล้านคน มีตัวเลขทางการของรถยนต์อยู่ 152,533 คัน หรือเฉลี่ยมีรถ 3 คันต่อประชาชน 100,000 คน ซึ่งต่างจากกรุงเทพฯ ที่มีประชากรที่อยู่อาศัยจริง 10 ล้านคน มีรถยนต์วิ่งบนถนนไม่ต่ำกว่า 3 ล้านคัน หรือเฉลี่ยมีรถ 30,000 คันต่อประชากร 100,000

หากดูเผินๆ ขนาดของเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวประชาชนมีบทบาทสำคัญต่อความแตกต่างของตัวเลขนี้ แต่หากพิจารณาลึกกลงไปแล้วก็จะเห็นว่านโยบายประหลาดพิกลของรัฐบาลทหารพม่ามีส่วนอยู่ไม่น้อย

ในปัจจุบันรถยนต์โดยตัว 4 ที่นั่ง รุ่นปี 1993 ที่สามารถซื้อมือสองในราคาเหมาะสมจากญี่ปุ่นประมาณ 1,000 (40,000 บาท) เหรียญสหรัฐ แต่ซื้อขายกันในพม่าในราคา 75,000 เหรียญสหรัฐ (3 แสนบาท)

ถ้าเป็นรถ Toyota Land Cruiser ใหม่ ก็ตกประมาณ 300,000 เหรียญสหรัฐ (12 ล้านบาท) หรือ 6 เท่าของราคาขายในสหรัฐอเมริกา หรือประมาณ 3-4 เท่าของราคาซื้อขายกันในบ้านเรา

สาเหตุที่มันแพงได้ระดับขนาดนี้ก็เพราะว่ารัฐบาลพม่าให้สิทธิผูกขาดในการนำเข้าแก่ Union of Myanmar Economic Holdings Limited ซึ่งกองทัพพม่าเป็นเจ้าของ และบริษัทนี้ขายสิทธิในการนำเข้ารถยนต์ให้แก่ผู้นำเข้าทั้งหลายในราคาคันละ 100,000 เหรียญสหรัฐ (4 ล้านบาท) นอกจากนี้ ผู้นำเข้ายังต้องจ่ายภาษีศุลกากรอีกร้อยละ 30 ของราคานำเข้าอีกด้วย

พูดง่ายๆ ก็คือ ผู้ใดจะนำเข้ารถยนต์ต้องจ่ายเงินให้บริษัทนี้คันละ 4 ล้านบาท และต้องจ่ายภาษีศุลกากรอีกร้อยละ 30 ของราคารถ เมื่อเงื่อนไขเป็นเช่นนี้จึงมีการนำเข้าเฉพาะรถชั้นดีราคาแพงที่มีผู้ซื้อแน่นอน (รถราคาถูกหรือแพงก็ต้องจ่าย 4 ล้านบาทต่อคันเหมือนกัน และภาษีศุลกากรก็แค่ร้อยละ 30)

ดังนั้น ในปี 2004 จึงมีการนำเข้าอย่างเป็นทางการเพียง 4,500 คัน ซึ่งเพิ่มขึ้นมากเมื่อเทียบกับปีก่อนๆ ส่วนรถที่

ประกอบในประเทศนั้นผลิตได้ปีละ 1,500 คัน และขายกันในราคาแพงคู่กันเช่นเดียวกัน

วิธีการสร้างค่าเช่าทางเศรษฐกิจ (Economic Rents) ง่ายๆ เช่นนี้ทำกันมานานในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจนทำให้มีราคาแพงกว่าปกติ

ในอินโดนีเซียครั้งหนึ่งนั้นลูกชายของประธานาธิบดีซูฮาร์โตเป็นเจ้าของบริษัทที่ผูกขาดการนำเข้ารถยนต์แต่เพียงผู้เดียว เกมก็คือ สร้างกฎระเบียบเพื่อใหมันเกิดความบิดเบี้ยวโดยมีคอขวด และเก็บเกี่ยวจากสถานการณ์ที่พิกลพิการนั้น การจ่ายเงินค่านำเข้าคันละ 4 ล้านบาท ให้แก่บริษัทผูกขาดนั้นก็คือความบิดเบี้ยวซึ่งทำให้รถมีราคาแพงมาก ถ้าเอาราคาแพงระดับนี้หักลบกับราคาตลาดที่อาจเกิดจากการแข่งขันนำเข้าที่เสรี ส่วนที่แตกต่างก็คือ ค่าเช่าทางเศรษฐกิจ

คราวหนึ่งเมื่อหลายปีก่อน การจำกัดยอดรถแท็กซี่ในกรุงเทพฯ ทำให้ราคาใบอนุญาตสูงขึ้นไปถึงหลายแสนบาท แต่เมื่อเปิดแท็กซี่เสรี ค่าเช่าทางเศรษฐกิจก็หมดไปทันที

ในปัจจุบันมีอีกหนึ่งของการค้าที่มีค่าเช่าทางเศรษฐกิจ ชุมฉ่ำแต่ยังไม่ใครพูดถึงหรือศึกษากัน นั่นก็คือราคาคืนที่นำเข้ามายัง การมีโควตานำเข้าเป็นจำกัดในแต่ละปีทำให้ต้องมีการจัดสรรจำนวนให้แก่แต่ละรายของผู้นำเข้าเป็นใคร "โชคดี" ได้โควตาส่งเข้ามาแล้วก็เหมือนกับได้เงินแจกไปฟรีๆ ในปีที่หนึ่งค่าเช่าทางเศรษฐกิจนี้รวมกันอาจมีมูลค่าเป็นพันล้านบาท

ถ้ามีการประมูลโควตานำเข้าเป็นกันอย่างโปร่งใสเหมือน

ที่เคยทำกับเสื้อผ้าและเบอร์ปายรถยนต์ก็ได้เงินเข้าหลวงอีกหลายตั้งค์ทีเดียว

ถ้าการผูกขาดนำเข้ารถยนต์ของ Union of Myanmar Economic Holdings Limited ทำให้พรรคพวกของรัฐบาลเผด็จการพม่ารวบขึ้น แต่สวัสดิการของพลเมืองพม่าเลวลง (รถเก่าอันตรายก็ต้องทนใช้ รถเมล์ก็ต้องแออัดนั่งยืนเบียดกัน การเดินทางเป็นเรื่องลำบาก มีต้นทุนในการประกอบการค้าสูงขึ้น) แค่นั้นก็เป็นเพียงเรื่องของความขวยของคนพม่า แต่มันไม่จบแค่นั้นเพราะมันข้ามมากระทบคนไทยด้วย

เมื่อรถยนต์นำเข้าถูกกฎหมายมันแพง วิธีถูกกว่าก็คือซื้อรถมือสองในไทยแล้วลักลอบนำเข้า แต่ยิ่งถูกกว่านั้นก็คือขโมยรถยนต์จากไทย โดยเฉพาะจากกรุงเทพฯ ที่มีรถให้เลือกหลากหลาย มีการประเมินว่ามีการลักลอบนำเข้าโดยการใส่ทั้งสองวิธีรวมกันไม่ต่ำกว่า 40,000 คัน ใน 5 ปีที่ผ่านมา โดยกล่าวกันว่าผู้ปฏิบัติการคือกลุ่มทหารที่ทำงานด้านการข่าวบริเวณชายแดนซึ่งเป็นลูกน้องของนายพลชวินยนต์ อดีตตติยานายกรัฐมนตรีพม่าที่เพิ่งตกอำนาจไปและกำลังถูกนำขึ้นศาลในคดีคอร์รัปชัน

รัฐบาลพม่าได้กวาดล้างรถเถื่อนและจับได้ 14,000 คัน และประกาศว่าหากจับได้ว่าใครขับรถเถื่อนจะถูกจำคุก 7 ปี ดังนั้น จำนวนรถยนต์บนถนนในปีใหม่นี้ในพม่าลดน้อยลงและราคาารถขยับสูงขึ้นไปอีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านซัพพลายของรถ

แค่นี้ยังทำให้คนพม่าโดยเฉพาะในย่างกุ้งที่มีอำนาจซื้อซ้ำใจไม่พอ รัฐบาลประกาศห้ามนำรถจากภูมิภาคอื่นเข้ามาขายในย่างกุ้ง และห้ามนำเข้าชิ้นส่วนมือสองจากต่างประเทศอีกด้วย

ผลพวงจากมาตรการเหล่านี้ที่อาจตั้งใจใช้ตัดทอนอำนาจเงินของฝ่ายตรงข้ามที่มีสต็อครถยนต์อยู่ในมือมีผลกระทบอย่างกว้างไกลต่อคุณภาพชีวิตของคนพม่า ในขณะที่บริษัทลูกค้าของกองทัพซึ่งเป็นเสมือนเจ้ามือกินรวบก็มีความไม่แน่นอนเหมือนกันว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้นมาก เพราะรถราคาแพงเกินไป

ประเด็นทำที่ของอาเซียนที่มีต่อรัฐบาลพม่าที่มีผลกระทบต่อคนไทยนั้น ท่ามกลางเสียงเรียกร้องจากสหประชาชาติ จากผู้นำหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย หลายประเทศในยุโรป จากผู้ได้รับรางวัลโนเบล 14 คน จากหลากหลาย NGO's ฯลฯ ให้ปล่อยนางออง ซาน ซูจี และนักโทษการเมืองอีกไม่ต่ำกว่า 1,350 คน ในโอกาสที่เธอมีอายุครบ 60 ปี กลุ่มอาเซียนมีแต่ความเจียมให้แก่ชาวโลก

ไม่เพียงแต่ความเจียมของอาเซียนที่เป็นผลพวงต่อเนื่องจากการสนับสนุนรัฐบาลเผด็จการพม่าตลอดระยะเวลากว่า 9 ปีที่พม่าเป็นสมาชิกเท่านั้น สำหรับประเทศไทยเองก็มีข่าวเรื่องธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ทำสัญญาเงินกู้กับธนาคารการค้าระหว่างประเทศแห่งสหภาพพม่าในวงเงิน 4,000 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการซื้อสินค้าและอุปกรณ์ต่างๆ จากบริษัทสัญชาติไทย

มีบริษัทเอกชนไทย 14 แห่ง ร่วมในกิจกรรมนี้ และก็น่าหนักใจเพราะ ธสน. เป็นผู้รับความเสี่ยงแทนเอกชนทั้ง 14 บริษัท ถ้าเกิดมีการเบี้ยวไม่จ่ายเงินเกิดขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากทั้ง 14 บริษัทจะได้รับเงินจาก ธสน.แน่นอน หากต่อไป ธสน. ไม่ได้เงินใช้คืนจากทางการพม่า รัฐบาลไทยก็ต้องชดใช้ให้แก่ ธสน. ตามกฎหมาย ดังนั้น จึงเท่ากับว่าอย่างไรเสีย

เงินภาษีอากรเราก็จะถูกนำมาช่วยเหลือทางการพม่าอย่างแน่นอน ภาพธุรกิจการค้าเช่นนี้กับพม่าไม่ตืนักสำหรับสายตาชาวโลกที่มองคนไทย และไม่ตืนักกับกระเป๋คนไทยผู้เสียภาษี

ในสายตาชาวโลกรัฐบาลพม่าเลวร้ายยิ่งในการละเมิดสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจากการกักขังนางออง ซาน ซูจี(ผู้ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนพม่าอย่างท่วมท้นให้อยู่ในบ้านเป็นเวลา 10 ปี ของเวลาเกือบ 15 ปีที่เธอถูกคุกคามปล่อยบ้างขังบ้าง) จากการใช้ทหารพม่าข่มขืนผู้หญิงของชนกลุ่มน้อยจากการใช้นักศึกษาผู้ต่อต้านแบกอาวุธอยู่แนวหน้าเพื่อรบกับชนกลุ่มน้อย จากการใช้อำนาจเผด็จการคุมขังนักโทษการเมือง ฯลฯ

ในโอกาสอายุครบ 60 ปีของนางออง ซาน ซูจี ขออำนาจแห่งความจริงใจของเธอที่มีต่อเพื่อนร่วมชาติ ดอบันคาลิให้เธอมีสุขภาพแข็งแรง มีกำลังใจต่อสู้กับความไม่ถูกต้อง และขอร่วมกับเพื่อนๆ ชาวไทยที่รักความเป็นธรรมคนอื่น ๆ เองใจช่วยเธอครับ